

Το ιντερνετικό 'κόλλημα'

Ο εθισμός στο ίντερνετ δεν είναι αναγνωρισμένη πάθηση, κι όμως "σκοτώ νει" χρόνο τις διαπροσωπικές σχέσεις και κάποιες φορές ακόμη και τον ίδιο τον πάσχοντα. Μετά τον εκφοβισμό, την σεξουαλική παρενόχληση και διάφορες παραβατικές συμπεριφορές, στο ίντερνετ χρεώ νεται ένα ακόμη σύγχρονο πρόβλημα, αυτό του εθισμού.

Ο όρος είναι ευρύς και καλύπτει ένα φάσμα συμπεριφορών και προβλημάτων ελέγχου των παρορμήσεων, σχετιζόμενες με τη χρήση του διαδικτύου. Με απλά λόγια, περιγράφει την κατάσταση στην οποία το διαδίκτυο αποκτά μεγαλύτερη σημασία και προτεραιότητα στη ζωή από τους φίλους, την οικογένεια και την εργασία, κυριαρχεί στη καθημερινότητα και είναι ένα στοιχείο της που δεν μπορεί κάποιος να αποχωριστεί. Παγκοσμίως ωστόσο έχουν καταγραφεί περιστατικά όπου η εξάρτηση οδηγεί σε κίνδυνο την ίδια τη ζωή ή οδηγεί τους ανθρώπους που πάσχουν σε ακραία βίαιες συμπεριφορές κατά οποιουδήποτε σταθεί ανάμεσα σ' εκείνους και τον υπολογιστή τους, ακόμη και αν πρόκειται για τον γονιό τους.

Οι ψυχίατροι καθυστερούν διαχωρίζοντας το φαινόμενο από μια απλή

«ενθουσιώδη χρήση» του διαδικτύου και αναφέρουν ότι πολλές από τις συμπεριφορές των σημερινών εφήβων είναι παρόμοιες με εκείνες των προηγούμενων γενεών. Οι έφηβοι έχουν την ανάγκη να συναθροίζονται, να δημιουργούν παρέες και «κλίκες», έτσι τα κοινωνικά δίκτυα συγκρίνονται με τα «στέκια» των προηγούμενων γενεών. Ξεκαθαρίζουν ωστόσο ότι εθισμός έρχεται όταν υποβόσκουν άλλα προβλήματα. Επισημαίνουν δε ότι «η υπερπροστασία από το γονιό χωρίς στοργή εμπεριέχει τον ίδιο κίνδυνο με το να μεγαλώνει ένα παιδί σε δυσλειτουργική οικογένεια», υπογραμμίζοντας ότι η απαγόρευση χρήσης του διαδικτύου από τον γονιό, δεν αρκεί για να προστατεύσει τον εφηβικό ψυχισμό.

Μέχρι σήμερα, ο εθισμός στο Διαδίκτυο δεν αποτελεί αναγνωρισμένη ψυχιατρική διαταραχή στα ταξινομικά συστήματα των ψυχικών νόσων. Το 2013 προτάθηκε ως μία από 12 νέες προς ένταξη ψυχιατρικές διαταραχές. Η πρώτη χώρα που αναγνώρισε επισήμως τη διαταραχή είναι η Κίνα τον Νοέμβριο του 2008, ενώ ενδέχεται να ακολουθήσει και η Γερμανία κυρίως λόγω της αδυναμίας των ασφαλιστικών φορέων να καλύψουν τις θεραπείες των εθισμένων στο διαδίκτυο. Η εξάπλωση του φαινομένου είναι παγκόσμια, αφορά όλες τις ηλικιακές και τις κοινωνικές ομάδες, ωστόσο τα νεαρά άτομα που κατά κανόνα έχουν καλύτερη σχέση με την τεχνολογία αλλά και προσωπικότητες που ακόμη δεν έχουν συγκροτηθεί, κινδυνεύουν περισσότερο. Επί του παρόντος, εκτιμάται ότι περίπου 9 εκατομμύρια Αμερικανοί και 10 εκατομμύρια Κινέζοι πολίτες μπορούν να χαρακτηριστούν ως εθισμένοι στο διαδίκτυο. Στη Ν. Κορέα αναφέρθηκαν δέκα θάνατοι εφήβων από καρδιοαναπνευστικά αίτια σε ιντερνετ καφέ και το 2.1% των παιδιών 6-19 ετών χαρακτηρίζονται ότι πληρούν τα κριτήρια για εθισμό στο διαδίκτυο. Ο συγκεκριμένος εθισμός αποτελεί επίσης σήμερα ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα δημόσιας υγείας για τη Ν. Κορέα, όπου οι εθισμένοι σε ποσοστό 80% χρειάζονται θεραπεία και ίσως 20 έως 24% νοσηλεία.

Η πιο πρόσφατη ευρωπαϊκή έρευνα - η οποία διεξήχθη το 2011-2012 σε 7 Ευρωπαϊκές χώρες (Ελλάδα, Γερμανία, Ισπανία, Πολωνία, Ισλανδία, Ολλανδία, Ρουμανία) σε εφήβους ηλικίας 14-17 ετών δείχνει ότι το πρόβλημα δεν απέχει και από τις συγκεκριμένες κοινωνίες. Σύμφωνα με αυτήν, το 1,2% του συνολικού δείγματος εμφανίζει Σύνδρομο Εξάρτησης από το Διαδίκτυο, ενώ 12,7% οριακή συμπεριφορά εξάρτησης. Από την ανάλυση των στοιχείων η Ισπανία, η Ρουμανία και η Πολωνία εμφανίζουν τα υψηλότερα ποσοστά ενώ η Γερμανία και η Ισλανδία τα χαμηλότερα. Και η έρευνα συγκλίνει ότι τα αγόρια, οι έφηβοι μεγαλύτερης ηλικίας και οι έφηβοι με χαμηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο των γονέων έχουν μεγαλύτερα ποσοστά εκδήλωσης του συνδρόμου.

Πιο συγκεκριμένα για την Ελλάδα υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις αλλά και οι πρώτες μελέτες που εντοπίζουν ότι υφίσταται πρόβλημα εξάρτησης. Το 2013 η Μονάδα Εφηβικής Υγείας του Νοσοκομείου Παιδών «Αγλαΐα Κυριακού» υποδεχόταν κατά μέσο όρο 600 οικογένειες και παιδιά μηνιαίως ενώ από την αρχή της λειτουργίας της έχει δεχτεί πάνω από 30.000 επισκέψεις και το 80% των αιτημάτων αφορούσαν θέματα ασφάλειας στο Διαδίκτυο. Παράλληλα, η γραμμή βοήθειας υποΣΤΗΡΙΖΩ δέχτηκε 2.000 κλήσεις και 500 e-mail κατά το 2013, ενώ από την αρχή της λειτουργίας της έχει δεχτεί πάνω από 7.000 κλήσεις, με πρώτο αίτημα τη διαδικτυακή εξάρτηση και δεύτερο αίτημα το σχολικό και διαδικτυακό εκφοβισμό.

Το πρόβλημα επίσης εξαπλώνεται και σε μεγαλύτερες ηλικίες. Σύμφωνα με νεότερη μελέτη που πραγματοποίησε επίσης η Μονάδα Εφηβικής Υγείας του Νοσοκομείου Παιδών «Αγλαΐα Κυριακού», επτά στους δέκα Έλληνες φαντάρους και στρατιωτικούς αποδεικνύονται «κολλημένοι» με το facebook. Σύμφωνα με τα ευρήματα το 65,8% των στρατιωτικών και των στελεχών του Στρατού χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο για να συνδεθεί με τα social media, το 36,6% για να κάνει νέες γνωριμίες, το 86,5% για να επικοινωνήσει με φίλους και το 92% για να ενημερωθεί για το τι τρέχει στην επικαιρότητα. Πιο ανησυχητικό ωστόσο είναι το εύρημα ότι το 11,5% των φαντάρων και στρατιωτικών είναι εθισμένο στο διαδικτυακό τζόγο, ενώ ένα άλλο σημαντικό ποσοστό της τάξης του 7,1% έχει προσπαθήσει να σταματήσει τα e-τυχερά παιχνίδια. Επίσης, ανησυχίες γεννά η διαπίστωση ότι το 6% του στρατιωτικού προσωπικού εμφανίζει ήδη τα πρώτα συμπτώματα διαδικτυακού εθισμού.

Από την Πέννη Κούτρα

News247.gr